

SIGNALLEN VAN ZORG

Als kinderwerker, jeugdleider of ouder/opvoeder vang je allerlei signalen op van kinderen en tieners. Het kan lastig zijn om te bepalen met welke signalen je iets zou moeten doen en welke signalen horen bij een normale ontwikkeling. We zetten in dit document de belangrijkste basis signalen op een rijtje bij kinderen en bij tieners, die erop kunnen wijzen dat het niet goed met hem of haar gaat.

**Eén signaal is nooit voldoende om conclusies te trekken,
maar wel om op onderzoek uit te gaan.**

Als het niet goed gaat met een kind, zijn er zes patronen waaraan je dit kunt merken. Wanneer je één of meer van deze patronen opmerkt, is dat een reden om verder te onderzoeken wat er aan de hand is.

1. Hij past zich aan aan...	(Verlies van eigenheid)
2. Hij heeft een terugval in...	(Achteruitgang i.p.v. vooruitgang)
3. Hij ontwijkt...	(Verstoppen en verbergen)
4. Hij verbergt zich achter...	(Het ligt aan iets of iemand anders)
5. Hij zet zich af tegen...	(Conflicten)
6. Hij heeft consequenties van...	(Zorgen/problemen/moeilijke omstandigheden)

In concreet gedrag kun je de signalen opvangen zoals beschreven in de onderstaande lijsten. Dit zijn slechts algemene voorbeelden. Voor specifieke problemen zijn er specifiekere signalenlijsten.

Kinderen

- Gaat zich anders gedragen dan je gewend bent of dan past bij de leeftijd
- Terugval (vertoont gedrag waar het kind al voorbij was gegroeid, zoals bedplassen, primair emotioneel reageren, duimen, met een knuffel slapen, e.d.).
- Pleasen/de clown uithangen, masker op
- Slecht slapen (moeite met inslapen en/of doorslapen, hevig dromen)
- Slecht eten (verminderde eetlust of juist ongeremd eten)
- Terugkerende hoofdpijn, buikpijn
- (School)prestaties verslechteren
- Dwars, opstandig gedrag
- Stil, terugtrekken
- Lusteloos, onverschillig
- Niet meer naar school, sport, of club willen gaan
- Zorgen of problemen in de thuissituatie.

Tieners

- Gaat zich anders gedragen dan je gewend bent of dan past bij de leeftijd
- Heeft erg grote pieken en dalen in humeur en emoties
- Onrustig, gespannen, opstandig of snel geïrriteerd zijn

- Vertoont thuis of op school hyperactief gedrag, is snel afgeleid en kan zich niet concentreren
- Verwaarloost huiswerk, liegt over cijfers of schoolresultaten dalen
- Geeft veel geld uit of steelt
- Liegt
- Vertoont ontwijkend gedrag of trekt zich terug op zijn kamer
- Gaat laat slapen of slaapt slecht
- Verwaarloost het contact met vrienden of verandert van vriendengroep
- Vertoont opstandig gedrag en/of gaat respectloos met ouders/volwassenen om
- Zorgen of problemen in de thuissituatie
- Afzetten tegen of onbegrip hebben naar God